

Protokół Nr 2/24

posiedzenia Komisji Rolnictwa i Ochrony Środowiska Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego, które odbyło się 23 maja 2024 roku w sali 202 Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego w Kielcach, w godzinach 14.05 – 15.25.

Zawiadomienie o posiedzeniu stanowi załącznik nr 1 do protokołu.

Posiedzenie prowadził **Przewodniczący Komisji Rolnictwa i Ochrony Środowiska, Grzegorz Cepil**.

W posiedzeniu uczestniczyli członkowie Komisji (lista obecności stanowi załącznik nr 2 do protokołu) oraz zaproszeni goście (lista obecności stanowi załącznik nr 3 do protokołu).

Przebieg posiedzenia

Ad 1.

Przewodniczący Komisji Grzegorz Cepil na podstawie listy obecności stwierdził, że jest wymagane kworum, zatem obrady są prawomocne.

Zapytał, czy są propozycje do porządku posiedzenia.

Zgłoszeń nie było.

Członkowie Komisji jednogłośnie przyjęli następujący porządek obrad:

1. Otwarcie posiedzenia.
2. Zaopiniowanie projektu uchwały w sprawie przyjęcia Sprawozdania z realizacji Programu Współpracy Samorządu Województwa Świętokrzyskiego z Organizacjami Pozarządowymi za 2023 rok.
3. Informacja z realizacji „Aktualizacji Programu ochrony powietrza dla województwa świętokrzyskiego wraz z planem działań krótkoterminowych”.
4. Sprawy różne.

Materiały do pkt. 3 i 4 znajdują się w aktach Komisji Rolnictwa i Ochrony Środowiska, zaś materiał do pkt. 2 znajduje się w aktach III sesji Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego.

Ad 2.

Pani Elżbieta Korus, Dyrektor Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej przedstawiła projekt uchwały w sprawie przyjęcia Sprawozdania z realizacji Programu Współpracy Samorządu Województwa Świętokrzyskiego z Organizacjami Pozarządowymi za 2023 rok.

W dyskusji głos zabrali:

Zastępca przewodniczącego Komisji Jerzy Materek, który zapytał, czy zostały przyjęte ogólne kryteria przyznawania dotacji lub czy poszczególne departamenty UMWS posiadają kryteria pozwalające określić wysokość możliwej do uzyskania przez organizacje pozarządowe dotacji.

Dyrektor Elżbieta Korus odpowiedziała, że w ramach ogłaszanych konkursów w regulaminie naboru są precyzyjnie określone warunki przyznawania dotacji, tj. oprócz tego, jakie dokumenty powinny zostać złożone, departamenty określają też wysokość możliwej do uzyskania dotacji w ramach konkretnego zadania. W odniesieniu do Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej poinformowała, że określony został maksymalny pułap – w roku ubiegłym było to 10 tys. zł. Dodała, że wyjątkiem były środki pozyskane z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób z Niepełnosprawnościami, gdzie organizacja na rehabilitację mogła pozyskać dotację maksymalnie w wysokości 50 tys. zł. Powtórzyła, że każdy departament ogłaszając konkurs, w regulaminie naboru określa precyzyjnie warunki, jakie muszą być spełnione w ramach danego zadania, jak również wysokość dotacji, która może zostać pozyskana. Natomiast w trybie pozakonkursowym, zgodnie z przepisami, na jedną złożoną ofertę maksymalna kwota wynosi 10 tys. zł, zaś w danym roku budżetowym, ze wszystkich departamentów z programu współpracy, organizacja nie może pozyskać więcej niż 20 tys. zł.

Zastępca przewodniczącego Komisji Jerzy Materek podziękował, za udzieloną odpowiedź, jednakże zwrócił uwagę, że warunki to nie kryteria, a jego pytanie dotyczyło kryteriów.

Dyrektor Elżbieta Korus oznajmiła, że kryteria precyzyjnie określone są w regulaminie konkursu. Nadmieniła, że w każdym ogłoszeniu o naborze konkursu określona jest ilość punktów przyznawanych za: wskaźniki, rezultaty, ilość uczestników, doświadczenie organizacji w realizacji. Ponadto przy każdej ocenie oferty zostaje sporządzana karta oceny oferty.

Wicemarszałek Województwa Grzegorz Socha docenił dociekliwość zastępcy przewodniczącego Komisji Jerzego Materka, a także szeroką i pełną odpowiedź dyrektor

Elżbiety Korus. Ponadto przypomniał sytuację, gdzie m.in. efektem końcowym korzystania z pieniędzy samorządu województwa było skorzystanie z projektu przez dwie osoby. Zaznaczył przy tym, iż dobrze że są wskaźniki.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Mieczysław Gębski zapytał, czy organizacje pozarządowe działają jedynie dzięki środkom finansowym otrzymanym z samorządu województwa, czy starają się je również pozyskać np. od prywatnych sponsorów.

Dyrektor Elżbieta Korus odpowiedziała, że każda taka organizacja ma możliwość wnioskowania o środki nie tylko z samorządu województwa, ale również z samorządu powiatowego, gminnego, od sponsorów. Źródła finansowania są różne, w zależności od prężności i kadry organizacji. Organizacje, zwłaszcza małe, borykają się z problemami kadrowymi i wiedza na temat źródeł finansowania, a zwłaszcza rozliczeń jest niewielka, dlatego też w ROPS jest punkt informacyjny, w którym organizacja może skorzystać z konsultacji. Również Ośrodki Wsparcia Ekonomii Społecznej prowadzą porady prawne, finansowe, pomagają zakładać organizacje pozarządowe.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Mieczysław Gębski zapytał, czy są organizacje, które powstają tylko po to, by dostać dotację.

Dyrektor Elżbieta Korus odpowiedziała, że raczej nie zdarzają się sytuacje, gdzie w momencie, gdy zostaje ogłoszony konkurs powstaje organizacja, która zarejestrowała się w KRS miesiąc wcześniej. Jest to wręcz nierealne, gdyż proces rejestracji wynosi 3-6 miesięcy. Wspomniała, że są to zazwyczaj organizacje z długoletnim stażem. Na terenie województwa świętokrzyskiego jest prawie 5 tys. organizacji, z czego do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego złożono 1 500 ofert. Jest bardzo duża skala organizacji, które ubiegają się o wsparcie samorządu województwa.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Mieczysław Gębski spytał, czy prowadzone są wrywkowe kontrole organizacji.

Dyrektor Elżbieta Korus oznajmiła, że każdy departament UMWS zobowiązany jest do przeprowadzenia kontroli u swoich beneficjentów. Planowane są one z roku na rok. Poza tym Departament Kontroli i Audytu również przeprowadza kontrole podpisanych i zrealizowanych umów.

Radny Piotr Żołądek wyraził zdanie, że w wystąpieniu zastępcy przewodniczącego Komisji Jerzego Materka nie zauważył nic, co miałooby charakter uszczypliwości.

Wicemarszałek Województwa Grzegorz Socha podkreślił, że było to tylko i wyłącznie docenienie i komplement dla dociekliwości zastępcy przewodniczącego Komisji Jerzego Materka.

Przewodniczący Komisji Grzegorz Cepil zwrócił się z prośbą do dyrektora Elżbiety Korus o informację nt. kwot dotacji przyznanych dla organizacji pozarządowych w 2023 roku, z podziałem na powiaty.

Dyrektor Elżbieta Korus zobowiązała się do przygotowania i przekazania powyższej informacji.

Zastępca przewodniczącego Komisji Jerzy Materek poprosił o zwrócenie uwagi przez dyrektora Elżbietę Korus, czy wśród organizacji są te o wyjątkowych dokonaniach, przynoszące chlubę województwu, gdyż byłoby dobrze wspierać takie organizacje przyznając im ekstra punkty za osiągnięcia, by mogli jeszcze lepiej realizować swoje zadania i promować województwo, na co potrzebne są określone środki.

Komisja Rolnictwa i Ochrony Środowiska jednogłośnie pozytywnie zaopiniowała projekt uchwały w sprawie przyjęcia Sprawozdania z realizacji Programu Współpracy Samorządu Województwa Świętokrzyskiego z Organizacjami Pozarządowymi za 2023 rok (Opinia Nr 2/24 stanowi załącznik nr 4 do protokołu).

Ad 3.

Pani Anna Picheta-Oleś, Dyrektorka Departamentu Przyrody i Klimatu przedstawiła Informację z realizacji „Aktualizacji Programu ochrony powietrza dla województwa świętokrzyskiego wraz z planem działań krótkoterminowych”.

W dyskusji głos zabrali:

Członek Zarządu Województwa Andrzej Pruś, który zwrócił się z zapytaniem, czy samorząd województwa ma wiedzę ile pieców zostało jeszcze do wymiany w województwie świętokrzyskim, a jeśli tak, to czy jest to wiarygodna liczba.

Dyrektorka Anna Picheta-Oleś odpowiedziała, że posiadane przez siebie dane pozyskane zostały z wszelkich podmiotów, z których dane nt. wymiany kotłów można było otrzymać. Dodała, że dysponuje również danymi uzyskanymi z Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków, z których wynika, że kotłów pozaklasowych (poniżej III klasy) mamy w województwie jeszcze 94 114, III klasy - 43 052, IV klasy - 16 322.

Radny Krystian Jarubas spytał, w której gminie występują najgorsze wskaźniki jakości powietrza.

Członek Zarządu Województwa Andrzej Pruś wyjaśnił, że zadał powyższe pytanie, by odpowiedź na nie uświadomiła skalę, w jakim miejscu jest województwo i ile ma jeszcze do zrobienia w zakresie wymiany kotłów.

Wicemarszałek Województwa Grzegorz Socha dodał, że program czyste powietrze cieszy się ogromnym zainteresowaniem, natomiast pełna świadomość społeczeństwa jeszcze nie jest na tyle wysoka, by wszyscy chcieli te piece wymieniać. Zastanawiał się dlaczego inne samorządy nie mają takich własnych programów.

Dyrektor Anna Picheta-Oleś poinformowała, że poza Miastem Kielce, 18 gmin w województwie świętokrzyskim posiada taki program.

Wicemarszałek Województwa Grzegorz Socha zauważył, że gminom łatwiej jest zidentyfikować beneficjentów. Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej jest instytucją wojewódzką, a nieraz pracownicy pomocy społecznej wiedzą, gdzie piec trzeba wymienić, do tego bardzo dobrze znają beneficjentów, którzy często nie są w stanie przejść najprostszyc problemów, jak np. rejestracja na portalu beneficjentów w WFOŚiGW, a programy gminne jednak są łatwiejsze dla beneficjentów. Szkoda, że tylko 18 gmin zaangażowało się w wymianę pieców.

Zastępca przewodniczącego Komisji Jerzy Materek poprosił dyrektora Annę Pichetę-Oleś o uszczegółowienie, co oznaczała w jej wypowiedzi strefa świętokrzyska.

Dyrektor Anna Picheta-Oleś wyjaśniła, że województwo świętokrzyskie zgodnie z rozporządzeniem jest podzielone na dwie strefy: Miasto Kielce i strefę świętokrzyską - pozostały obszar województwa (wyłączając Miasto Kielce).

Zastępca przewodniczącego Komisji Jerzy Materek zapytał, czy dyrektor Anna Picheta-Oleś posiada dane dot. kształtowania się zanieczyszczenia środowiska w odniesieniu do poszczególnych powiatów województwa świętokrzyskiego, ze względu na typy powiatów, tj. typowo rolnicze i zurbanizowane.

Dyrektor Anna Picheta-Oleś odpowiedziała, że w chwili obecnej nie ma mapy pokazującej jak się to kształtuje w województwie, jednakże niewątpliwie zabudowania i warunki przestrzenne na danym terenie mają duże znaczenie, gdyż głównym źródłem zanieczyszczeń w obu strefach województwa jest niska emisja – emisja z gospodarstw domowych. Poza

planowaniem przestrzennym oraz zagospodarowaniem danego terenu rolę odgrywają warunki klimatyczne.

Zastępca przewodniczącego Komisji Jerzy Materek zwrócił się z prośbą do dyrektora Anny Pichety-Oleś o informację nt. kształtowania się zanieczyszczenia środowiska w ujęciu na poszczególne powiaty województwa świętokrzyskiego.

Dyrektor Anna Picheta-Oleś zobowiązała się do przygotowania i przekazania członkom Komisji powyższej informacji.

Pismo w ww. sprawie stanowi załącznik nr 5 do protokołu.

Zastępca przewodniczącego Komisji Jerzy Materek w odniesieniu do małego zainteresowania gmin względem wymiany pieców wyraził przekonanie, iż w części miejskiej, tam gdzie występują zakłady energetyki ciepłej, bardzo dużym problemem jest brak właściwego wsparcia dla budowy nowych sieci ciepłowniczych, co jest niezwykle skomplikowanym i kosztownym procesem inwestycyjnym. Poruszył przy tym również kwestię wsparcia budowy ścieżek rowerowych, co wpisałoby się w poprawę zanieczyszczenia środowiska zmniejszając emisyjność.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Mieczysław Gębski zapytał, na jakie piece należy wymieniać stare, by służyły w dłuższej perspektywie.

Dyrektor Anna Picheta-Oleś poinformowała, że każdy obywatel może wejść na stronę internetową poświęconą powietrzu, gdzie może skorzystać z wszelkich informacji związanych z oferowanymi możliwościami, jakie są obecnie na rynku. Nadmieniła jednak, że nie można sugerować jaką ścieżką należy kierować się przy wyborze kotła, ponieważ nie ma wiedzy jak będzie w tym zakresie, np. za 5 lat.

Komisja Rolnictwa i Ochrony Środowiska przyjęła Informację z realizacji „Aktualizacji Programu ochrony powietrza dla województwa świętokrzyskiego wraz z planem działań krótkoterminowych”, która stanowi załącznik nr 6 do protokołu.

Ad 4.

W spraw różnych głos zabrali:

Przewodniczący Komisji Grzegorz Cepil, który odczytał kolejno:

- apel podjęty przez Sejmik Województwa Małopolskiego (załącznik nr 7 do protokołu),

- pismo z Departamentu Przyrody i Klimatu dot. zmiany terminu przedłożenia Komisji „Programu ochrony środowiska przed hałasem dla obszaru województwa świętokrzyskiego” (załącznik nr 8 do protokołu),

- pismo znak: WS 07/05/2024 z dnia 7 maja 2024 r. podpisane przez Prezydenta Polskiej Izby Gospodarczej Przemysłu Drzewnego, Piotra Poziomskiego (załącznik nr 9 do protokołu).

W dyskusji głos zabrali:

Zastępca przewodniczącego Komisji Jerzy Materek odnosząc się do ostatniego z przedstawionych pism podkreślił, że opisany w nim problem jest ogólnopolski, ale dotyczy także województwa świętokrzyskiego. Nadmienił, iż był uczestnikiem dwóch spotkań w owym temacie, które odbyły się w Nadleśnictwie Suchedniów, przedstawiając przy tym sposób przeprowadzenia w nim działań w przedmiotowym zakresie. Wyraził przy tym opinię, iż należałoby wcześniej przeprowadzić konsultacje w terenie z samorządami i przedstawicielami Lasów Państwowych, uprzedzić o zamiarze, zebrać informacje z terenu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Mieczysław Gębski zauważył, że są gminy w województwie, których mieszkańcy utrzymują się z lasów, np. w Gminie Zagnańsk jest kilka tartaków i nie jest łatwo nagle zmienić branżę na inną. Dodał, że istotne również jest zagrożenie utraty miejsc pracy w przemyśle drzewnym.

Przewodniczący Komisji Grzegorz Cepil zapytał, czy jest możliwość przygotowania raportu, jak w województwie świętokrzyskim wygląda obecna sytuacja przemysłu drzewnego z uwzględnieniem posiadanych lasów, a także ile osób zatrudnionych jest w owym sektorze.

Wicemarszałek Województwa Grzegorz Socha dodał, że dobrze byłoby również uzyskać informację jaka miałyby być skala wyłączenia lasów z pozyskiwania drewna i jakie to przyniesie ewentualne skutki w zatrudnieniu pracowników.

Zastępca przewodniczącego Komisji Jerzy Materek zaproponował, by skierować pismo do Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Radomiu i Ministerstwa Klimatu i Środowiska z prośbą o przekazanie informacji, w odniesieniu do województwa świętokrzyskiego, nt. skali wyłączenia lasów z pozyskiwania drewna, na których obszarach, z jakich powodów oraz zagrożenia utraty dotychczasowych miejsc pracy w przemyśle drzewnym. Ponadto poruszył kwestię spalania drewna w elektrociepłowniach.

Wicemarszałek Województwa Grzegorz Socha przyznał, że wykorzystanie biomasy do opalania jest bardzo dobrym pomysłem. Ponadto zwrócił uwagę na trzy aspekty poruszone

w przedmiotowym piśmie, tj. utratę miejsc pracy, eliminację z gospodarki jednego z najbardziej ekologicznych surowców i zignorowanie przez Ministra i Wiceministra Klimatu i Środowiska zapadniętych na spotkaniu ustaleń.

Radny Piotr Żołądek powiedział, że należy również zadać pytania o potrzeby przemysłu drzewnego, tj. ile potrzeba tego surowca w danym asortymencie i jaki jest stosunek wycinki lasu do wykonywania nasadzeń. Również, jaki jest stosunek wycinki drzew na potrzeby wewnętrznego rynku oraz eksportu jest istotny. Ponadto zauważył, że od 20 lat w Polsce nie został wyznaczony żaden obszar chroniony.

Pismo do Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Radomiu stanowi załącznik nr 10 do protokołu, natomiast pismo do Ministerstwa Klimatu i Środowiska stanowi załącznik nr 11 do protokołu.

Zastępca przewodniczącego Komisji Jerzy Materek wskazał, że wśród kierunków eksportowych są również Chiny. W związku z tym, jeżeli byłoby to możliwe, powinny zostać wprowadzone ograniczenia, wręcz zakaz eksportowania drewna w postaci nieprzetworzonej, gdyż nasi producenci mają niedobór materiałów.

Członek Zarządu Województwa Andrzej Pruś w nawiązaniu do prowadzonej dyskusji odczytał fragment artykułu ze strony Lasów Państwowych nt. lesistości w Polsce.

Wicemarszałek Województwa Grzegorz Socha dodał, że został przyjęty program, który ma zwiększyć lesistość w Polsce o 33% do 2050. Zauważył przy tym, że pomimo wycinki lesistość rośnie.

Przewodniczący Komisji Grzegorz Cepil zamknął II posiedzenie Komisji.

Przewodniczący Komisji

Grzegorz Cepil

Protokół sporządziła:

Justyna Kobiec - Pronobis